

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323203606
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2323203606.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a Mgr. Matúš Staríček v právnej veci žalobcu: Marvin Management, s.r.o., IČO 06 660 592, so sídlom Na písku 153, Lochkov, Praha 5, Česká republika, zastúpený: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, IČO 36 856 584, so sídlom Žižkova 7803/9, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: ZELTOP spol. s r.o., IČO 36 220 248, so sídlom Mostová 391, zastúpený: JUDr. Albín Lancz, advokát, IČO 50 962 060, so sídlom Mierová 1435/33, Galanta, o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č. k. 35Cn/1/2023-71 zo dňa 23. októbra 2023 vo výroku I., takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. m e n í tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Uznesením označeným v záhlaví súd prvej inštancie výrokom I. nariadil zabezpečovacie opatrenie tak, že zriadil záložné právo spočívajúce na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovaného, vedené Okresným úradom Galanta, katastrálnym odborom, okres Galanta, obec A. B., katastrálne územie C., 1. na liste vlastníctva č. XXX, ako a) pozemok par. E KN č. 21, orná pôda o výmere 87 m²; b) pozemok par. E KN č. 22, orná pôda o výmere 232 m²; c) pozemok par. E KN č. 35, orná pôda o výmere 1.294 m²; 2. na liste vlastníctva č. XXX, ako a) pozemok par. C KN č. 739, orná pôda o výmere 6.089 m²; 3. na liste vlastníctva č. XXX, ako a) pozemok par. C KN č. 1007, lesný pozemok o výmere 1.246 m²; a to v prospech žalobcu ako záložného veriteľa, na zabezpečenie zaplataenia peňažnej pohľadávky žalobcu voči dlžníkovi D. E., nar. XX.X.XXXX, v sume istiny vo výške 609 375,- Eur a v sume úrokov ku dňu zosplatnenia vo výške 12 442,85 Eur, výrokom II. zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Uznesenie označené v záhlaví súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovení § 324 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 328 ods. 1, ods. 2, § 329 ods. 1, § 343 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 344 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „Civilný sporový poriadok“).

3. Vecne argumentoval súd prvej inštancie v napadnutom výroku I. uznesenia tým, že žalobca sa žalobou vo veci samej domáhal, aby súd určil, že darovacia zmluva, na základe ktorej bol dňa 1.2.2023 povolený vklad vlastníckeho práva (vkladové konanie č. V 81/2023) k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, A. XXX F. A. XXX, nachádzajúcim sa v katastrálnom území C., okres Galanta, v prospech žalovaného, je voči žalobcovi neúčinná. Návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobca dôvodil tým, že tretia osoba D. E. je dlžníkom žalobcu, nakoľko voči nemu eviduje už splatnú pohľadávku v celkovej sume istiny vo výške 609.375 eur a sume úrokov ku dňu zosplatnenia vo výške 12.442,85 eur. Žalovaný je obchodná spoločnosť, v ktorej je dlžník žalobcu 25 % spoločníkom a konateľom a v prospech ktorej tento daroval špecifikované nehnuteľnosti, čím ukrátil uspokojenie žalobcu. Žalobca uzatvoril so spoločnosťami BPS Sladkovicovo, s. r. o., BPS Juh, s. r. o., BioREn s.r.o., BPS Senec, s. r. o., BPS Sintava, s. r. o. dohody o vzdaní sa časti záväzku a o uznaní záväzku, na základe ktorých vznikol každej

spoločnosti dlh voči žalobcovi v sume istiny vo výške 150.000 eur, pričom tieto pohľadávky sú splatné a sú zabezpečené vlastnými zmenkami v prospech žalobcu, ktorých avalom je okrem iného aj dlžník žalobcu D. E.. Žalobcovi teda mala vzniknúť voči jeho dlžníkovi D. E. pohľadávka pozostávajúca z istiny vo výške 609.375 eur a z úrokov vo výške 12.442,85 eur titulom jeho postavenia ako avala vo vlastných zmenkách. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca hodnoverne osvedčil existenciu peňažnej pohľadávky, ktorá sa má predmetným rozhodnutím zabezpečiť, a to vydanými platobnými rozkazmi a tiež podaným návrhom na vydanie platobného rozkazu ako základnú náležitosť návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Žalobca svoju obavu, že bez nariadenia zabezpečovacieho opatrenia by bola exekúcia vzniknutej pohľadávky ohrozená, podložil výpismi z listov vlastníctva svojho dlžníka, z ktorých je zrejmé, že tento sa postupne zbavuje svojho majetku, z ktorého by pohľadávky žalobcu mohli byť uspokojené. Súd prvej inštancie preto považoval obavu žalobcu za dôvodnú, pretože v prípade, ak dlžník v zbavovaní sa majetku bude pokračovať, neostane mu žiadny majetok, z ktorého by vzniknutá pohľadávka mohla byť uspokojená, a exekúcia tejto pohľadávky je tak ohrozená. Vzhľadom na tieto dôvody mal súd prvej inštancie za to, že žalobca riadne osvedčil potrebu nariadenia zabezpečovacieho opatrenia na majetok žalovaného, ktorý získal darom od dlžníka žalobcu, preto zriadil záložné právo na nehnuteľnosti špecifikované vo výroku I. uznesenia.

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie označeného v záhlaví vo výroku I. podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní namietal, že v danej veci nebola splnená zákonná podmienka na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia voči žalovanému a to poukazujúc na znenie ustanovenia § 343 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom podľa názoru žalovaného z gramatického výkladu tohto ustanovenia vyplýva, že zabezpečovacie opatrenie môže byť uložené len špeciálnemu subjektu, ktorým je dlžník žalobcu. V danom prípade dlžníkom žalobcu má byť údajne osoba D. E., teda subjekt odlišný od žalovaného. Žalovaný nie je dlžníkom žalobcu a nenastupuje do pozície dlžníka ani z titulu, že je zmluvnou stranou na odporovanom právnom úkone. Zároveň D. E. nie je majetkovým zástupcom žalovaného, čo len zvyrazňuje nemožnosť zásahu do sféry žalovaného, ktorý je oddelený od dlžníka. Podľa žalovaného tento nie je vecne legitimovaný byť postihnutou stranou nariadeného zabezpečovacieho opatrenia. Žalovaný ďalej poukázal na skoršie konanie o neodkladnom a zabezpečovacom opatrení vedené na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10Cb/2/2023, pričom v danom konaní došlo uznesením Krajského súdu Trnava sp. zn. 32Cob/27/2023 zo dňa 24.5.2023 k zamietnutiu obdobného návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného a zabezpečovacieho opatrenia a od uvedeného zamietnutia nedošlo k takmer žiadnej zmene skutkového ani právneho stavu. Žalovaný ďalej namietal pasívnu vecnú legitimáciu aj z toho dôvodu, že D. E. nie je nositeľom žiadnej povinnosti z prezentovaných blankozmeniek, ktoré tvoria právny dôvod zabezpečovacieho opatrenia. Predmetné blankozmenky neboli zo strany D. E. podpísané. Povinnosť tvrdenia a s ňou spojené dôkazné bremeno v tejto otázke pritom zaťažuje žalobcu, a preto, ak si uplatňuje od D. E. nárok z titulu zmenkového ručenia, musí preukázať, že D. E. zmenkovým ručiteľom skutočne je. Žalovaný ďalej namietal aj absenciu dohody o vyplňovacom práve zmenky, nakoľko táto dohoda nebola prílohou žaloby a žalobca nepreukázal existenciu dohody o vyplňovacom práve. Z doktrinálneho výkladu je známe, že blankozmenku nie je možné vyplniť svojvoľne, nakoľko je nevyhnutné rešpektovať zásadu arbitrium boni viri (majiteľ blankozmenky je povinný pri vyplňaní uvažovať a vyplniť ju len náležitosťami, ktoré majú podklad v uvážení veci, v zásadách slušnosti a zmenkových zvyklostiach). V tejto súvislosti poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/147/2020, podľa ktorého ak žalobca nedoložil zmluvu o vyplňovacom práve, tak súd nemal možnosť preskúmať, či bola blankozmenka vyplnená v súlade so zmluvou, a teda či nebola vyplnená na škodu žalovaných), ako aj na prax Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 603/2017). Žalobca teda kvôli absencii dohody o vyplňovacom práve nemal a nemôže mať právo doplniť žiadny údaj (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/37/2018). Podľa žalovaného vzhľadom na neexistenciu dohody o vyplňovacom práve je uvedenie sumy na zmenke absolútne neurčité a nepredvídateľné, čo robí zmenku neuplatniteľnou. Žalovaný ďalej namietal aj ohľadom času splatnosti zmenky, že nebolo rešpektované ustanovenie § 33 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len „zákon zmenkový a šekový“) a v prípade neurčitosti údaju splatnosti nie je možné dovolávať sa platnosti zmenky, nakoľko na zmenku je potrebné pozerať, akoby na nej nebol uvedený žiadny údaj. Žalobca však neunesol dôkazné bremeno ohľadom možnosti akéhokoľvek vyplnenia dátumu splatnosti, nakoľko nedisponoval vyplňovacím právom a ani nešpecifikoval, aký obsah toto jeho právo malo mať, a preto žalobcu nie je možné považovať za oprávneného k vyplneniu dátumu splatnosti, ktorý je na zmenke,

čo má za následok neuplatniteľnosť zmenky. Žalovaný ďalej namietal aj premlčanie zmenky poukazujúc na ustanovenie § 70 zákona zmenkového a šekového, podľa ktorého sa zmenka premlčuje v lehote 3 rokov od zročnosti a zmenka mala byť vystavená údajne už dňa 25.3.2020. Žalovaný tiež namietal neurčitost' miesta platenia, keď uvedením miesta Bratislava nie je možné dosiahnuť vykonateľnosť zmenky, čo by malo mať opätovne za následok jej neplatnosť. Žalovaný pre úplnosť poukázal aj na zrejmú neprimeranosť a neproporcionalitu medzi rozsahom zabezpečenia a údajnou splatnou pohľadávkou žalobcu vo výške 609.375 eur. Hodnota majetku, ktorý tvorí predmet zabezpečenia, podľa výroku súdu prvej inštancie síce neprevyšuje výšku zabezpečovanej pohľadávky, ale je potrebné upriamiť pozornosť na ďalšie úkony žalobcu, ktoré už tento charakter neprimeranosti nesú. Žalobca totiž popri teraz prejednávanej veci podal návrhy na obdobné zabezpečenie toho istého nároku aj v rámci konaní vedených na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 23CbZm/4/2023 (kde masa zabezpečených nehnuteľností je v hodnote asi 2.450.000 eur), na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 35C/106/2023 (kde masa zabezpečených nehnuteľností je v hodnote asi 1.530.000 eur). Podľa znaleckého posudku hodnota bioplynovej stanice v Sládkovičove (zapísanej na LV č. XXXX), ktorá je vo vlastníctve D. E., je vo výške 2.793.494,50 eur bez DPH. Žalobca tvrdiaci pohľadávku voči D. E. by mal byť preto primárne zabezpečený majetkom samotného D. E. a nie osoby odlišnej od dlžníka. Žalovaný teda považoval za nepochybné, že rozsah zabezpečenia nariadený súdom je najmä v optike už existujúcich zabezpečení absolútne neprimeraný, a preto aj nedôvodne zasahujúci do práv žalovaného, či D. E.. Na plnohodnotnú ochranu údajne ohrozených práv žalobcu preto musí postačovať zabezpečenie vo výrazne obmedzenom a zredukovanom rozsahu, nakoľko súd je totiž povinný poskytovať ochranu aj tomu, proti komu návrh smeruje (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 257/2010). Rozsah návrhov žalobcu teda pôsobí skôr ako snaha o šikanózný výkon práva a vytváranie neodôvodneného nátlaku na D. E., pretože všetky spoločnosti, ktoré majú status primárneho a hlavného dlžníka (BPS Sladkovicovo, s. r. o., BPS Juh, s. r. o., BioREn s.r.o., BPS Senec, s. r. o., BPS Sintava, s. r. o.) stále majú vo svojom majetku bioplynové stanice s obslužnými pozemkami, ktorých hodnota každej je podľa odborného odhadu asi 1.000.000 eur. Žalovaný nevidí dôvod, prečo by zabezpečovacie opatrenie žalobcu nemalo byť kreované voči majetku jeho hlavných dlžníkov, ktorým objektívne disponujú, a teda podľa žalovaného nie je prítomné ani ohrozenie prípadnej exekúcie. Žalovaný tiež namietal neprítomnosť peňažnej pohľadávky žalobcu, nakoľko proti všetkým platobným rozkazom, ktorými žalobca deklaruje danosť svojho zmenkového práva, bol podaný odpor. Žalovaný ďalej poprel tvrdenia žalobcu, že by sa údajný dlžník žalobcu D. E. úmyselne zbavoval majetku, nakoľko D. E. nemal žiadnu vedomosť o tom, že by bol zmenkovým ručiteľom a tiež o procese vymáhania týchto pohľadávok. Neexistenciu nekalého úmyslu potvrdzuje aj objektivizovaná časová línia, kde prvé prevody mali nastať pred dorúčením oznámení o zosplatnení pohľadávok, niektoré s odstupom 3 mesiacov, ďalšie s odstupom 6 a viac mesiacov. Ak by mal D. E. skutočne vedomosť o zosplatnení pohľadávok a svojom zmenkovom ručení, tak by nebol dôvod, aby prevody odkladal a následne časovo rozptyľoval do niekoľkomesačného obdobia. Všetky spochybňované transakcie súvisia s odchodom D. E. do dôchodku, ktorý v súvislosti s uvedeným zámerom usporiada svoje aktivity a deleguje podnikateľskú agendu na syna, prípadne svojich dlhoročných spoločníkov (žalovaný). Podľa žalovaného uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. o nariadení zabezpečovacieho opatrenia je nepreskúmateľné, pretože neurčito špecifikuje peňažnú pohľadávku, ktorá má byť opatrením zabezpečená, nie je zrejmé, že právo, ktoré sa zabezpečuje, nie je ešte judikované a že má pôvod v zmenke. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd uznesenia súdu prvej inštancie vo výroku I. zmenil tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietne.

5. K odvolaniu žalovaného proti uznesenia súdu prvej inštancie vo výroku I. sa žalobca nevyjadril.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) Civilného sporového poriadku), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a

dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre zmenu uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. o nariadení zabezpečovacieho opatrenia (§ 388 Civilného sporového poriadku).

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovaného zriadil záložné právo na zabezpečenie pohľadávky žalobcu voči D. E..

8. V zmysle § 343 ods. 1 Civilného sporového poriadku zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. V zmysle § 344 Civilného sporového poriadku ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

10. V zmysle § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. V zmysle § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. V zmysle § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. V zmysle § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. V zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

15. V zmysle § 42 ods. 3 písm. b), c) Občianskeho zákonníka odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukraťený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon, medzi dlžníkom a právnickou osobou, v ktorej je dlžník alebo osoba uvedená v písmene a) štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom.

16. Zabezpečovacím opatrením súd zriaďuje na návrh záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka. Zabezpečovacie opatrenie slúži však len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Samotný výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím. Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení a vzniká až zápisom do príslušného registra. Zabezpečovacie opatrenie má prednosť pred neodkladným opatrením, ktoré súd nariadi iba za predpokladu, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

17. Základnými predpokladmi pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sú: a) návrh na jeho nariadenie, b) spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty dlžníka, c) zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia bude zabezpečovať peňažnú pohľadávku, e) existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie. Vzhľadom k potrebe kumulatívneho splnenia týchto podmienok je možné návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vyhovieť len vtedy, ak sú tieto podmienky naplnené súčasne.

18. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je zabezpečiť reálnu vykonateľnosť súdneho rozhodnutia zriadením záložného práva. V prípade zabezpečovacieho opatrenia slúžiacemu zamedzeniu obavy z ohrozenia exekúcie potom zabezpečením reálnej

vykonateľnosti súdneho rozhodnutia treba rozumieť opatrenie spôsobilé odvrátiť stav, pri ktorom by v dôsledku možného počínania z rozhodnutia povinnej osoby, čo aj obvykle v súčinnosti s inými osobami stojacimi mimo okruh strán konania v konkrétnej veci, mohlo dôjsť buď k úplnému vylúčeniu možnosti osoby z rozhodnutia oprávnenej úspešne sa domôcť núteného splnenia uloženej povinnosti, alebo prinajmenšom k podstatnému sťaženiu prístupu oprávneného k uplatneniu takejto možnosti (oboje za predpokladu, že navzdory existencii vykonateľného rozhodnutia povinný odmietne uloženú povinnosť splniť dobrovoľne). Existencia takejto obavy nie je síce prítomnou vždy, na jej prítomnosť však možno usudzovať najmä z hľadiska vyvíjania povinným aktivít týkajúcich sa jeho majetku (napr. v smere zbavenia sa ho). Pre úspešnosť návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je tak potrebné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť jeho prostredníctvom ochrana, ale i osvedčenie, že je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Pre rozhodnutie súdu o zabezpečovacom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

19. V prejednávanej veci ide o prípad zabezpečovacieho opatrenia, ktoré žalobca žiada nariadiť voči žalovanému vo väzbe na konanie vo veci samej o určenie neúčinnosti právneho úkonu, a to v štádiu počas prebiehajúceho konania. Nosným pre rozhodnutie odvolacieho súdu bola námietka žalovaného o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie v dôsledku nesprávnej interpretácie správne aplikovaného ustanovenia § 343 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

20. Predovšetkým odvolací súd zdôrazňuje, že predmetom konania vo veci samej je požiadavka na určenie neúčinnosti právneho úkonu – darovacej zmluvy uzatvorenej medzi dlžníkom žalobcu D. E. ako darcom a žalovaným ako obdarovaným, ktorý je právnickou osobou, pričom D. E. je 25 % spoločníkom a konateľom žalovaného. Z dikcie citovaného ustanovenia § 343 ods. 1 Civilného sporového poriadku vyplýva, že má ísť o „veci dlžníka“, teda k momentu zriadenia záložného práva na nehnuteľnostiach rozhodnutím súdu má ísť o nehnuteľné veci vo vlastníctve dlžníka, čo však v podmienkach danej veci nebolo splnené. Dlžníkom je v danom prípade potrebné rozumieť dlžníka peňažnej pohľadávky žalobcu ako veriteľa a nie žalovaného ako vlastníka nehnuteľných vecí nadobudnutých darovacou zmluvou, ktorej určenia neúčinnosti sa žalobca domáha v konaní vo veci samej. Z hľadiska uvedenej interpretácie ustanovenia § 343 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolací súd poukazuje aj na Článok 3 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku, podľa ktorého výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné.

21. Na vyššie uvedenom závere nemôže nič zmeniť ani to, že určením neúčinnosti právneho úkonu podľa ustanovenia § 42a Občianskeho zákonníka nastáva stav tzv. relatívnej bezúčinnosti dotknutého právneho úkonu. Odporovaný právny úkon zostáva platným právnym úkonom, avšak v pomeroch účastníkov sa na neho hľadí tak, akoby nenastali jeho účinky. To, že odporovaný právny úkon zostáva platným úkonom znamená, že vyvolal všetky predvídané právne následky, napríklad prevod vlastníctva k veci a len v pomere medzi veriteľom a osobou, ktorá od dlžníka nadobudla majetok, sa na tento právny vzťah hľadí, ako keby k právnemu úkonu nedošlo a jeho účinky, avšak len v tomto vzťahu, nenastali. Inštitút odporovateľnosti v zásade slúži potrebám exekučného konania, nakoľko jeho účelom je umožniť veriteľovi, ktorý má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, domôcť sa v exekúcii uspokojenia tejto pohľadávky z majetku (vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt), ktorý ušiel dlžníkovi v dôsledku jeho odporovateľného (neúčinného) právneho úkonu. Rozhodnutie, ktorým by súd odporovacej žalobe vyhovel, t. j. určil, že voči žalujúcemu veriteľovi je dlžníkom urobený právny úkon, ktorý ukracuje uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, neúčinný, je nevyhnutným podkladom na to, aby sa veriteľ na základe exekučného titulu vydaného proti dlžníkovi, mohol domáhať nariadenia exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku.

22. V nadväznosti na uvedené odvolací súd zdôrazňuje, že zabezpečovacie opatrenie môže slúžiť len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky. Z formulácie tejto podmienky možno a contrario vyvodiť, že zabezpečovacie opatrenie nemožno nariadiť s cieľom zabezpečenia nepeňažného nároku. Zabezpečovacie opatrenie tiež nebude prichádzať do úvahy v prípadoch, keď predmetom konania je napríklad určenie vlastníckeho práva, určenie neplatnosti právneho úkonu, určenie právnej skutočnosti. Ak potom predmetom konania vo veci samej je požiadavka na určenie neúčinnosti právneho úkonu (odporovacia žaloba), znamená to, že zriadenie záložného práva na nehnuteľné veci žalovaného v danom prípade nezabezpečuje peňažnú pohľadávku žalobcu voči žalovanému ale voči tretej osobe. Vzťah v predmetnom konaní nie je vzťahom veriteľa a dlžníka, a preto nebol splnený zákonný predpoklad

pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, nakoľko zriadenie záložného práva na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovaného v tomto konaní o odporovacej žalobe neslúži na zabezpečenie peňažného pohľadávky a žalovaný v tomto konaní o odporovacej žalobe nie je dlžníkom žalobcu. Zabezpečovacie opatrenie možno nariadiť v konaniach, ktorých predmetom je zaplatenie peňažnej sumy, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

23. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd na rozdiel so súdu prvej inštancie dospel k záveru, že podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v danom prípade neboli splnené, v dôsledku čoho návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nebolo možné vyhovieť. Ako na to správne poukázal žalovaný v odvolaní, základnými predpokladmi pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia (mimo iných) sú spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty dlžníka a zriadenie záložného práva s cieľom zabezpečiť peňažnú pohľadávku, čo v preskúvanom prípade splnené nebolo. Vedený opísanými úvahami preto odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie uznesením v napadnutom výroku o zriadení záložného práva na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovaného nerozhodol správne, ak ním návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia vyhovel v celom rozsahu.

24. Odvolací súd, keďže podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia tak, ako žiadal žalobca splnené neboli, uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. podľa ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku zmenil spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia (zamietnutím návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia).

25. Vzhľadom na dôvod zmeny uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o nariadení zabezpečovacieho opatrenia bolo potom bezpredmetné zaoberať sa ďalšími odvolacími námietkami.

26. O náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa bude končiť konanie vo veci samej (§ 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

27. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).